

21

Un país amb millor regulació

Oriol Amat

@oriolamat

Economista. Catedràtic d'Economia Financera i Comptabilitat de la UPF i degà de la BSM Universitat Pompeu Fabra.

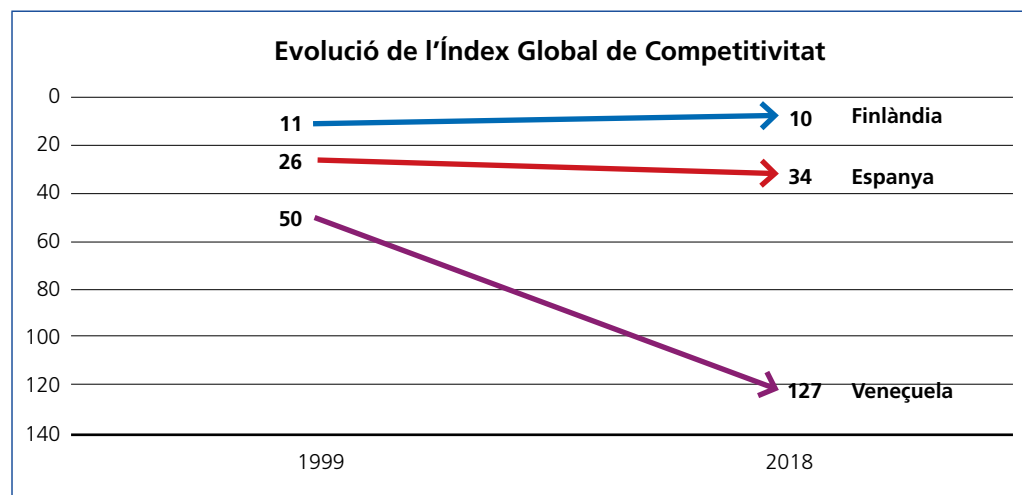
És vicedegà del Col·legi d'Economistes de Catalunya i vicepresident de l'ACCID (Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció).

Ha estat conseller de la CNMV, membre del CAREC i diputat al Parlament.

Els països més competitius, i que generen més benestar, es caracteritzen per tindre bones lleis i un bon compliment de les mateixes. En aquest article partim de la situació en què estem actualment i formulem propostes perquè la regulació es converteixi en un impulsor de la competitivitat i el benestar.

La situació actual: deficiències de regulació i institucionals

El diagnòstic el fem a partir del marc espanyol en què es troba Catalunya. Si utilitzem l'informe del Global Economic Forum, que analitza la competitivitat de 144 països podem comprovar (vegeu la figura) que, en els darrers anys, Espanya ha perdut posicions en la classificació mundial de la competitivitat i ha passat del lloc 26 al 34. En el mateix període hi ha països que ho han fet millor (Finlàndia, per exemple) i d'altres que ho han fet molt pitjor, com Veneçuela.

Font: World Economic Forum, 2018.

Avaluar la competitivitat és pertinent perquè aquesta condiona la productivitat i el creixement del país, que són determinants per al benestar. Entre els pilars de la competitivitat, el Global Economic Forum destaca la qualitat institucional, que considera aspectes com el marc legal, l'eficiència, la burocràcia o l'honestedat de les institucions.

“*Tenim un excés de mala regulació. Per això, hem de millorar sensiblement i aconseguir un país que generi el benestar que la ciutadania es mereix. Per això, la bona gestió pública i la bona regulació són cabdals.*”

Precisament, aquest és el punt en què Espanya surt pitjor avaluada. Amb dades de 2017, surt a la posició 55 de 138 països i estem darrere de països com Bhutan, Botswana, Portugal, Gàmbia o Jordània, per citar-ne alguns. El pitjor de tots és Veneçuela; i els millors avaluats són Finlàndia i Nova Zelanda.

En relació amb la qualitat institucional, Espanya surt mal avaluada en aspectes clau com són l'excés de burocràcia (113 de 138 països), ineficiència de la despesa pública (106), favoritisme en les decisions governamentals (68), comportament ètic (72), independència judicial (65) o ineficiència judicial (65). Aquestes febleses coincideixen amb

el diagnòstic d'altres institucions internacionals com pot ser, per exemple, la classificació *Doing Business* del Banc Mundial. Aquesta classificació de 180 països la lideren Nova Zelanda i Dinamarca. Espanya queda en el lloc 85 pel que fa a la facilitat per a poder crear una empresa. És a dir, hi ha 84 països on hi ha menys dificultats per a crear empreses. I situa Espanya en el lloc 113 quant a la facilitat per a obtenir una llicència d'obres. La conclusió és que el marc de la regulació i institucional actual té deficiències importants que condicionen negativament la competitivitat i, per tant, afecten negativament el benestar de la població.

Propostes per a un país millor

La regulació i la qualitat institucionals són claus. Per això, podem aprendre de les bones pràctiques dels països excel·lents. Es tracta de veure com ho fan països com Finlàndia, Dinamarca o Nova Zelanda, ja que en el món nòrdic i anglosaxó és on tenim les millors referències. A partir d'aquestes experiències podem considerar propostes com les següents:

- Cal que el Parlament, el Govern i altres autoritats reguladores entenguin les conseqüències de la seva actuació. No s'ha d'aprovar cap llei sense conèixer-ne abans l'impacte econòmic. La regulació pot ser una palanca per augmentar la competitivitat o pot ser un fre, com passa actualment.
- Quan es regula s'ha de partir de les millors pràctiques internacionals. Actualment, això es fa poc tant a Espanya com a Catalunya i, per això, sovint patim de mala regulació.
- Garantir la seguretat jurídica perquè en tot moment sigui clar el que està permès i el que està prohibit.
- Evitar duplicitats i regulacions obsoletes que encareixen el cost de compliment, per l'excés de càrregues burocràtiques. Per exemple, segons el Banc Mundial, per a obtenir una llicència d'obres a Espanya calen 13 tràmits, que trigen 205 dies i que generen un cost que representa el 5 % del cost total de construcció. A Dinamarca, en canvi, calen 7 tràmits, es necessiten 64 dies i el cost que suposen són el 1,8 % del cost de l'obra. Per tant, una millor regulació estalvia temps i diners a empreses i persones.
- El regulador ha de ser proactiu i ajudar organitzacions i persones per tal que la normativa es compleixi de la millor manera possible.
- Evitar que la població i les empreses tinguin temor a consultar i a no rebre una resposta aclaridora o fefaent.
- Millorar els estàndards ètics, tant de les institucions com de la població. Segons Transparency International, Espanya ha empitjorat posicions en l'índex de corrupció (41 de 176 països). És una

classificació on els millors països són nòrdics i anglosaxons i els pitjors Veneçuela i Somàlia. Cal reconèixer aquest problema, que afecta també Catalunya i aplicar tolerància zero amb tot tipus de corrupció.

- Per a combatre la corrupció i el frau és molt efectiu disposar de lleis contundents, justícia ràpida i eficient, penes dissuasives que es compleixen i sense amnisties i també cal tornar els diners defraudats de manera immediata.

En definitiva, tenim un excés de mala regulació. Per això, hem de millorar sensiblement i aconseguir un país que generi el benestar que la ciutadania es mereix. Per això, la bona gestió pública i la bona regulació són cabdals. Això no és fàcil, ja que cal que molts canviïn i abandonin les inèrcies. Com va dir Thomas More referint-se a la República de Plató, el país ideal, es caracteritza per tindre: *“Poques lleis, ben aplicades.”*